

Uniek buurtinitiatief in Amsterdam-Noord ijvert voor instandhouding industrieel erfgoed

09-09-2014 08:20

Een unieke reddingsactie van buurtbewoners moet ervoor zorgen dat de monumentale betonkraan langs het Zijkanaal I in Amsterdam-Noord geheel wordt herontwikkeld. Om de kans op levensvatbare exploitatie te vergroten zal de kraan worden ingebed met een paviljoen aan het water met horecafaciliteiten en een betonmonument als amfitheater en zitplek buiten.

De oude betonkraan zal voortaan 'Paard van Noord' heten. De gelijknamige Vereniging Paard van Noord, bestaande uit buurtbewoners, wil een inspirerende plek creëren aan het Zijkanaal I waar omwonenden en bezoekers elkaar ontmoeten en samen activiteiten kunnen ondernemen. De buurt behoudt zo een icoon, en krijgt ook een laagdrempelige ontmoetingsplek voor jong en oud. De uiteindelijke realisering is afhankelijk van beschikbare fondsen en sponsoring, technische mogelijkheden en mogelijke samenwerkingsverbanden met andere partijen. Helpende handen en elke vorm van materiële en financiële support zijn dus welkom.

Van historische betekenis voor woningbouw

De nieuwe naam is gekozen uit tientallen inzendingen. Uit gesprekken met de voormalig werklieden van de betonfabriek bleek dat ze de kraan de bijnaam 'Paard van Noord' gaven vanwege zijn karakter als 'werkpaard'. In z'n eentje verrichtte deze kraan bijna letterlijk dag en nacht de overslag van enorme hoeveelheden zand en grind ten behoeve van de betonbouw. De hijskraan Paard van Noord is thans één van de laatste historische objecten die verwijst naar de grote industriële bedrijvigheid in Amsterdam-Noord. Voor de woningbouw in Noord heeft de kraan enorme betekenis gehad. Hele wijken (Molenwijk, Banne, Nieuwendam-Noord) zijn opgetrokken uit het beton van deze kraan.

In 2008 verhuisde betononderneming en kraaneigenaar Mebin naar een andere locatie en deed de oude kraan over aan het Stadsdeel Noord. Sindsdien ligt de grijperkraan, die in goede toestand verkeert, plat in het zand van de nieuwe woonwijk De Bongerd. Hier dreigde hij letterlijk tussen de wal en het schip te raken. Er was sprake van dat de kraan uit het gebied verplaatst moest worden. Buurtbewoners kwamen in actie om het industriële relikwie te redden. De wederopstand van de kraan zoals de buurt die in gedachten heeft is die van een 'verbindingsplek'. Waar de kraan dit vroeger met cement letterlijk deed, gaat hij het straks op symbolische wijze weer doen. Als concrete plek biedt de kraan een centraal gelegen knooppunt tussen de omliggende wijken Bongerd, Banne, Tuindorp-Oostzaan, Kadoelen, NDSM en Buiksloterham.

Om de wederopstanding te vieren is er aankomende zaterdagmiddag 13 september vanaf 14.30 uur een 'bring-your-own'-muziekborrel bij de kraan aan de Verstuiverstraat nabij de Kadoelenbrug. Dit als onderdeel van de opening van het nabijgelegen Concertgemaal waarmee het gaat samenwerken. [Zie ook de pagina op Facebook.](#)